

Η Αξιοποίηση Πιθανών Στόχων Υ/Κ στην
Νότια θάλασσα της Κρήτης
και ο Ρόλος της Ελλάδας στην Ν.Α.
Μεσόγειο

Ημερίδα ΗΑΕΕ
2 Οκτωβρίου 2017

ΤΕΡΕΖΑ ΦΩΚΙΑΝΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ FLOW ENERGY S.A.

Πρώην Πρόεδρος και Δ/νουσα Σύμβουλος ΔΕΠ-ΕΚΥ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΚΗΝΗ

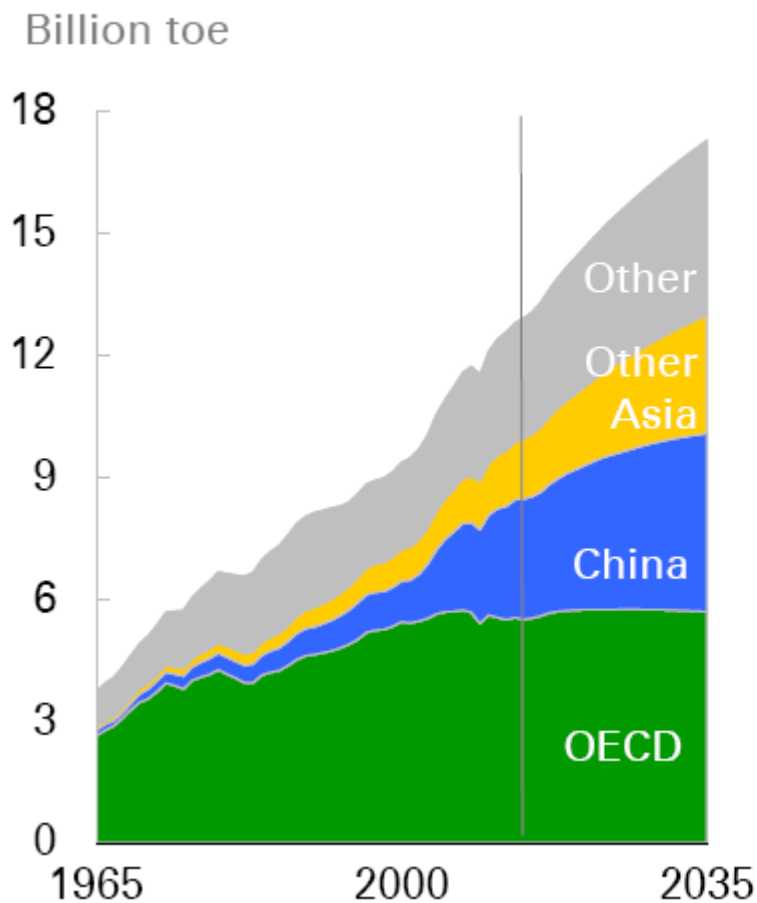
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

- ▶ Σε ένα κόσμο πλήρους αβεβαιότητας ένα μόνο είναι βέβαιο, η συνεχής αύξηση των ενεργειακών αναγκών
- ▶ Το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού δεν έχει ακόμα πρόσβαση στις βασικές ενεργειακές πηγές προμήθειας
- ▶ Ο παγκόσμιος πληθυσμός αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,5 δις φθάνοντας τα 8,8δις μέχρι το 2035
- ▶ Αναμένεται αύξηση ενεργειακής κατανάλωσης μέχρι το 2035 κατά 34%
- ▶ Κατά την ίδια περίοδο ανάπτυξη παγκόσμιας οικονομίας, διπλασιασμός ΑΕΠ σε παγκόσμιο επίπεδο

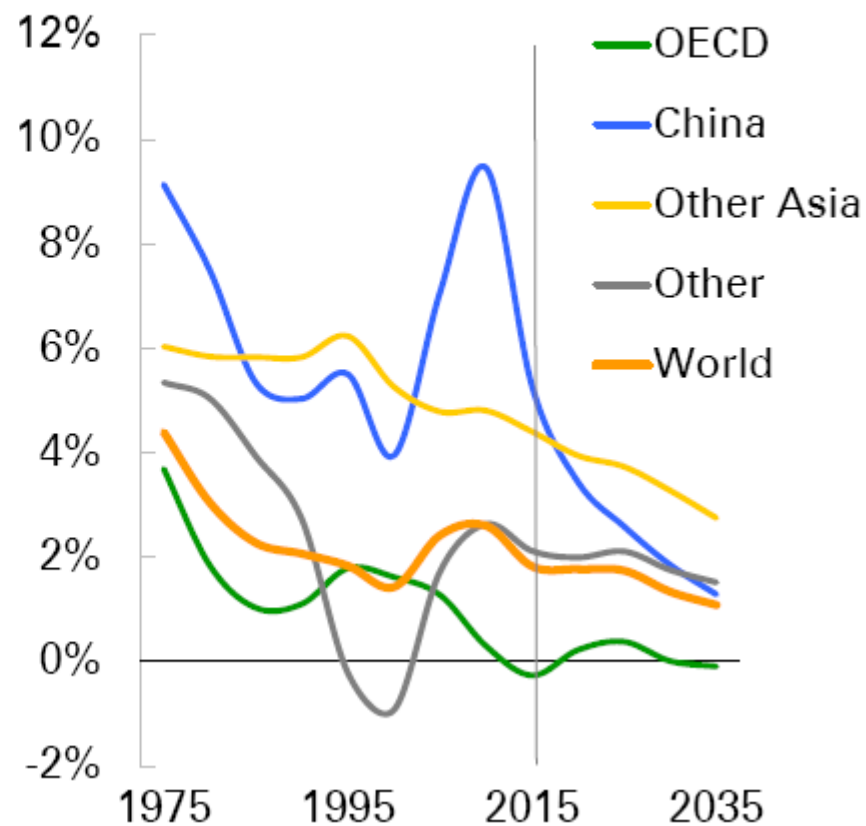
Κατανάλωση κατά Περιοχή

Consumption by region

Consumption growth by region

10 year average, % per annum

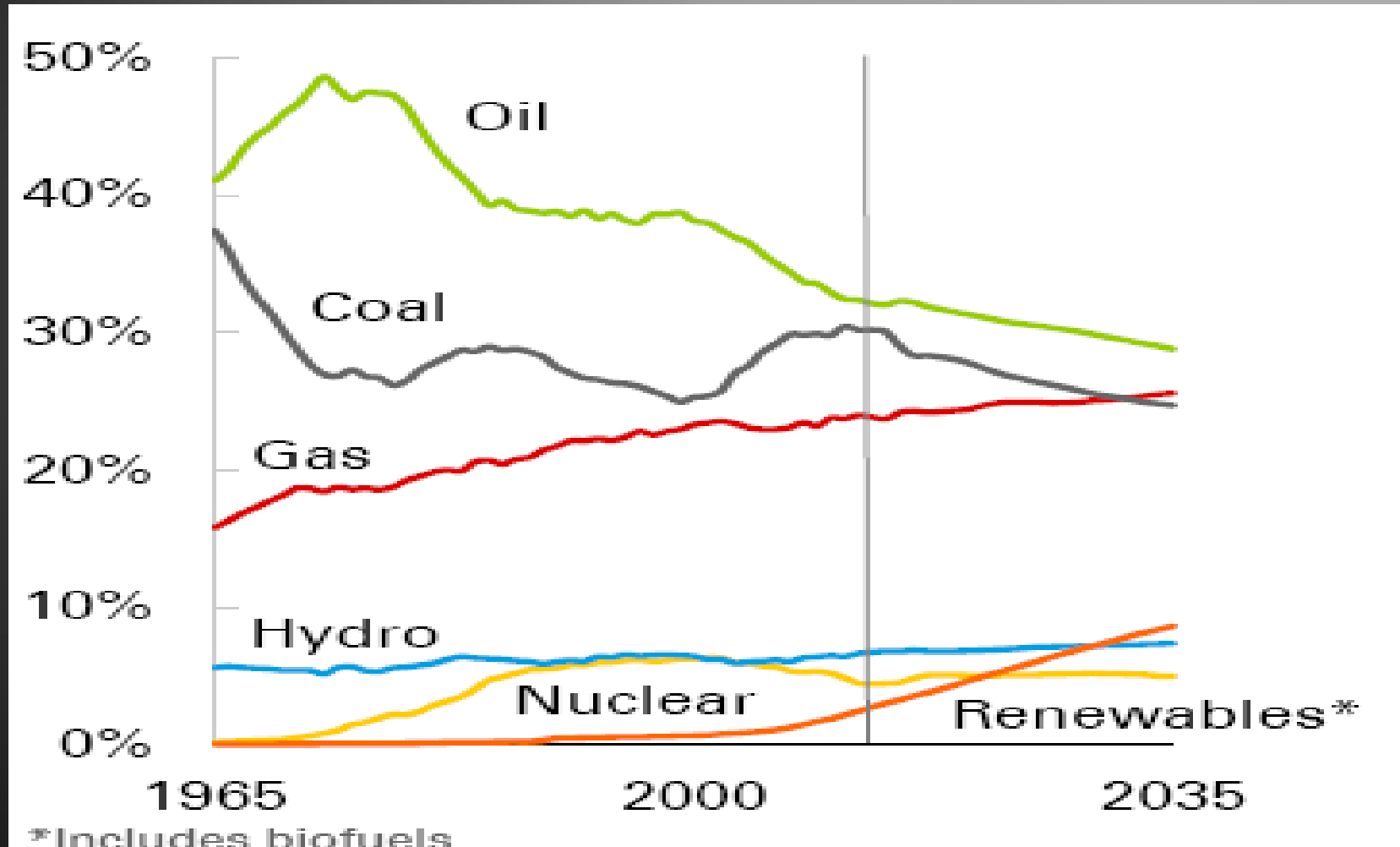

© BP p.l.c. 2016

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΜΕΙΓΜΑΤΟΣ 2035

- ▶ Τα ορυκτά καύσιμα συνεχίζουν να κυριαρχούν με ποσοστό περίπου 80% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης το 2035, καλύπτοντας το 60% της ενεργειακής αύξησης.
- ▶ Πετρέλαιο και φυσικό αέριο παραμένουν σταθερά με 50% συμμετοχή στο Π.Ε.Ι.
- ▶ Σημαντική αύξηση του Φ.Α., ανάπτυξη 1,8% /χρ. με σταδιακή αύξηση του μεριδίου
- ▶ Πετρέλαιο ανάπτυξη 0,9% (σταδιακή μείωση)
- ▶ Μείωση άνθρακα
- ▶ Αύξηση ΑΠΕ

Μερίδιο Πρωτογενούς Ενεργειακής Κατανάλωσης

Αποτελέσματα των χαμηλών τιμών πετρελαίου

- Μείωση απαιτούμενων επενδύσεων στην Ε&Π Υ/Κ
- Εξέλιξη τεχνολογίας με στόχο την μείωση του κόστους και του ρίσκου των επενδύσεων
- Τόνωση της ζήτησης λόγω των χαμηλών τιμών
- Σταδιακή εξισορρόπηση της πετρελαϊκής αγοράς με την απόσβεση της προσφοράς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ

- ▶ Η εξάντληση των υπαρχόντων κοιτασμάτων και η αναμενόμενη αύξηση ζήτησης Υ/Κ , μέχρι το 2035, αποτελεί Πρόκληση για την πετρελαϊκή βιομηχανία, να βρεί και να παράγει τους υδρογ/κες που χρειάζεται η διεθνής κοινότητα

)

- ▶ Το 2017 θα είναι ένα ακόμα δύσκολο έτος. Η πετρελαϊκή βιομηχανία όμως είναι συνηθισμένη σε τέτοιες μεταβολές στο παρελθόν και ξέρει ότι η αγορά θα επανέλθει. Δεν ξεχνά ότι , ρόλος της είναι η παροχή της απαιτούμενης παγκόσμιας ενέργειας

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Μακροπρόθεσμες Επενδύσεις
Υψηλής απόδοσης
Μεγάλης έντασης κεφαλαίου
Υψηλού κινδύνου

Στόχος: Μείωση επιχειρηματικού κινδύνου
Ελαχιστοποίηση επενδύσεων.

Πρόσβαση σε περισσότερες περιοχές

Απαιτείται: Εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία σε
διαχειριστικό, τεχνικό και οικονομικό επίπεδο.

Επιλογή εξελιγμένης τεχνολογίας, Επιλογή σταδίου
ανάληψης κινδύνου.

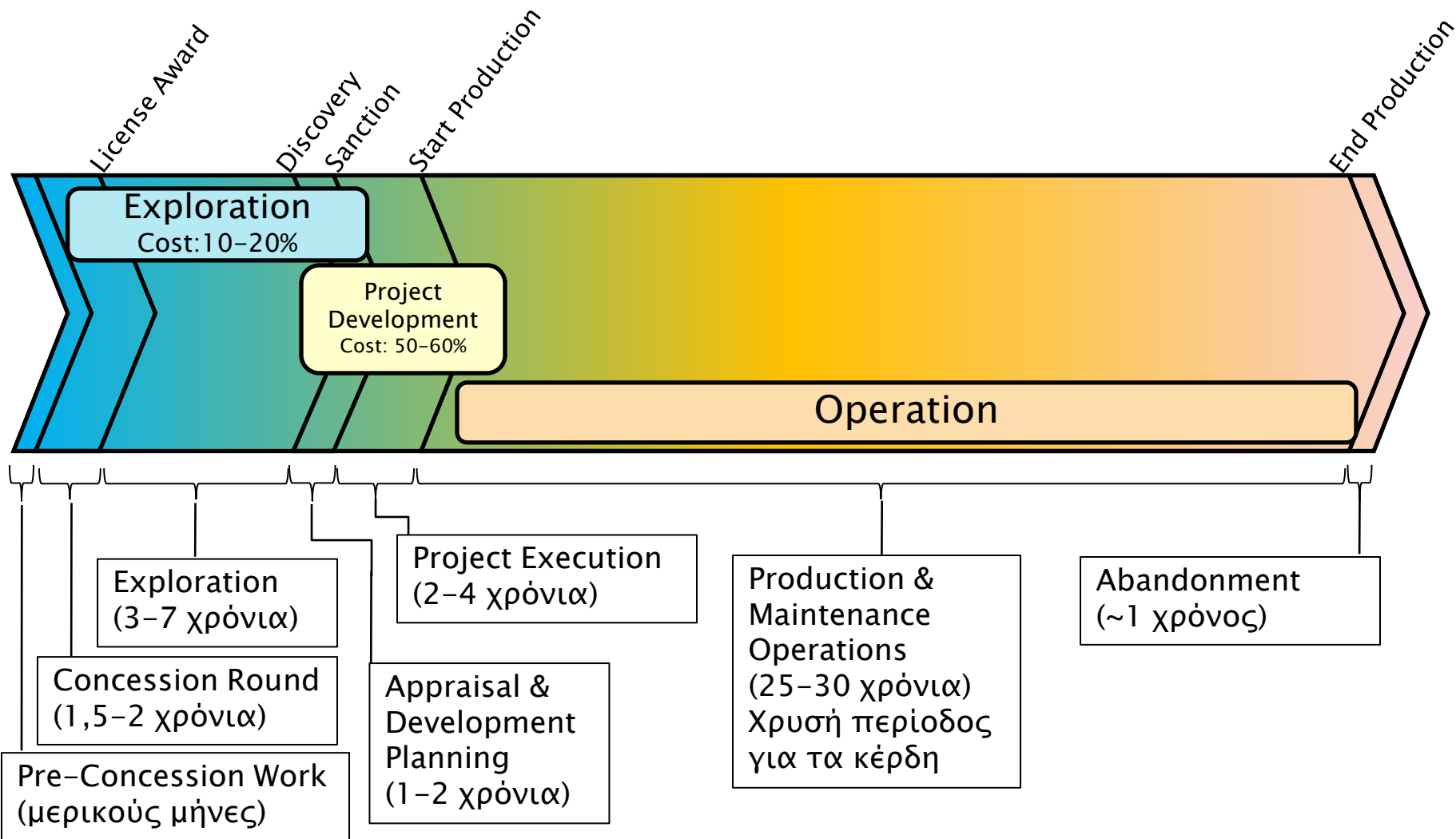
Επιδίωξη συνεργασιών και συμμαχιών προς
αμοιβαίο όφελος. (μη ανταγωνιστικό περιβάλλον)

Διεθνής Πρακτική για την Ε&Π Υδρογονανθράκων

Προσφορά ερευνητικών περιοχών (**Exploration acreages**) από τις χώρες που διαθέτουν πηγές για Ε&Π Υδρογονανθράκων, σε **εξειδικευμένες εταιρείες πετρελαίου**, μέσω διαγωνισμών (**Licensing Rounds**) ή απευθείας διαπραγματεύσεων, με προκαθορισμένους οικονομικούς όρους (**Fiscal Systems**) οι οποίοι προσδιορίζουν και το τελικό τίμημα (**Government Take**).

Φάσεις ζωής κοιτάσματος

Μοντέλα Διεθνών Συμβάσεων

1. Παραχωρήσεις αδειών με μίσθωση (Concessions):

- Περιλαμβάνουν Μισθώματα (Royalties), εταιρικό φόρο ή και ειδικούς φόρους.
- Με την παραχώρηση δικαιωμάτων πετρελαίου ή φυσικού αερίου, η πετρελαϊκή εταιρεία αναλαμβάνει ολοκληρωτικά το ρίσκο.
- Το όφελος του κράτους εκτός από τη φορολογία προέρχεται από το μίσθωμα το οποίο αυξάνεται με την αύξηση της παραγωγής.
- Αυτός ο τύπος σύμβασης είναι καταλληλότερος (από τη πλευρά του κράτους) σε περιπτώσεις που το γεωλογικό ρίσκο είναι σημαντικό ή άγνωστο, ή σε χώρες που είναι νεοεισερχόμενες στον τομέα και θέλουν να ενθαρρύνουν ξένες επενδύσεις για την ανάπτυξη των πηγών τους.

Παραδείγματα τέτοιων Συμβάσεων: ΗΠΑ, ΚΑΝΑΔΑΣ, ΝΟΡΒΗΓΙΑ, Η.Β., ΒΡΑΖΙΛΙΑ, ΑΛΓΕΡΙΑ, Ν.ΑΦΡΙΚΗ, ΤΑΥΛΑΝΔΗ, ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Μοντέλα Διεθνών Συμβάσεων

2. Συμβάσεις Διανομής της Παραγωγής (PSC's):

- Δεν παραχωρείται το δικαίωμα του κοιτάσματος.
- Οι πετρελαϊκές εταιρείες λαμβάνουν πετρέλαιο ή φυσικό αέριο για την ανάκτηση του κόστους καθώς και ένα μερίδιο από το profit oil ή το profit gas.
- Το κόστος ανάκτησης μοιράζεται ανάμεσα στο κράτος και την πετρελαϊκή εταιρεία.
- Και οι δύο μαζί (επενδυτής και ιδιοκτήτης των δικαιωμάτων) μοιράζονται το ρίσκο και παίρνουν το όφελος από το καθαρό κέρδος που θα προκύψει.
- Μερικές φορές μπορεί να περιλαμβάνουν royalties, η φόρους.
- Αυτός ο τύπος Σύμβασης παρέχει περισσότερη ασφάλεια στον επενδυτή σε ενδεχόμενη αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου.

Παραδείγματα τέτοιων Συμβάσεων: ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ, ΜΑΛΑΙΣΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΓΚΑΜΠΟΝ, ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ, ΣΥΡΙΑ, ΥΕΜΕΝΗ, TRINIDAD & TOBAGO, και πρόσφατα στην ΚΥΠΡΟ.

Μοντέλα Διεθνών Συμβάσεων

3. Risk Service Contract:

➤ Ο ανάδοχος πληρώνεται με μετρητά , σε πετρέλαιο ή φυσικό αέριο για τις υπηρεσίες του, επιπροσθέτως της διευθέτησης για την ανάκτηση μέρους ή ολόκληρου του κόστους.

Παραδείγματα τέτοιων Συμβάσεων: ΜΕΞΙΚΟ, ΙΡΑΝ, ΙΡΑΚ, ΚΟΥΒΕΙΤ

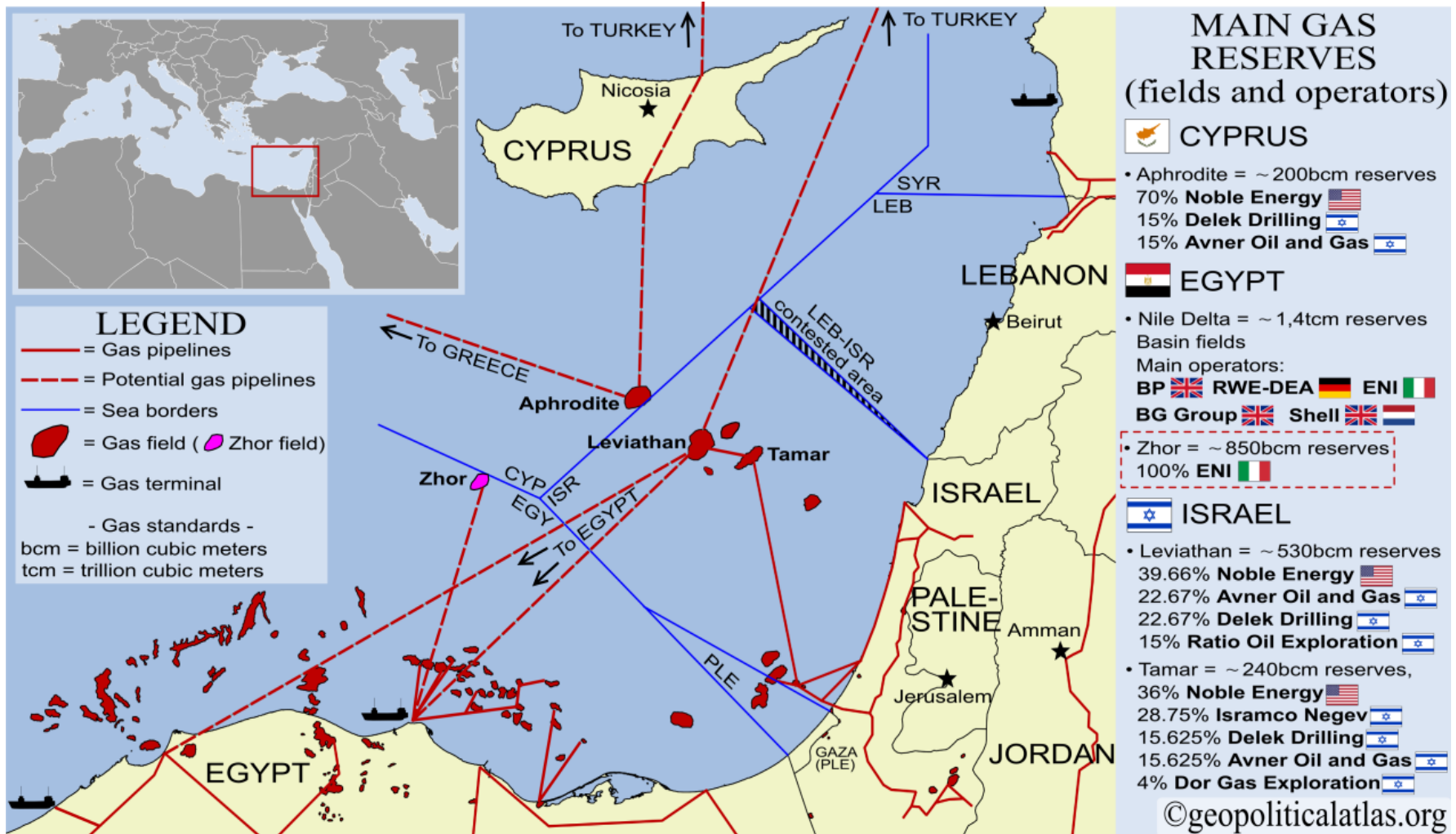
Και οι τρεις τύποι Συμβάσεων μπορεί να προβλέπουν carried interest για τις Κρατικές εταιρείες.

Σημειώνεται ότι ο στόχος για το οικονομικό όφελος του κράτους δεν επηρεάζεται από τον τύπο Σύμβασης.

N.A. ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

- ▶ Περιοχή υψηλού ενδιαφέροντος για Ε&Π Υδρογονανθράκων με ενεργό δραστηριότητα μεγάλων πετρελαικών εταιρειών, ανεξάρτητα από την παρούσα κατάσταση της αγοράς
- ▶ Νέα σεισμικά δεδομένα, πρόσφατες σημαντικές ανακαλύψεις, αδειοδοτική δραστηριότητα στη θαλάσσια περιοχή Λιβάνου, Λιβύης, Κύπρου, Τινησίας, Ιταλίας και πρόσφατα Ελλάδας, επαναπροσδιορίζουν την δυναμική Υδρ/κων της περιοχής στο εγγύς μέλλον.
- ▶ Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες ως συνέπεια υπαρχόντων και αναμενόμενων ανακαλύψεων μπορεί να καταστήσουν την Α. Μεσόγειο game-changer στην περιφερειακή αγορά αερίου.
- ▶ Σημαντικές ανακαλύψεις Υ/Κ μπορεί να λειτουργήσουν ως καταλύτες για καλύτερη συνεργασία μεταξύ των χωρών της περιοχής, μέσω κοινών προγραμμάτων αμοιβαίου συμφέροντος και να οδηγήσουν στην δυνατότητα αλλαγής του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού σκηνικού της περιοχής προς το καλλίτερο.

Main Gas fields in Eastern Mediterranean

Ο Ρόλος Ελλάδας και Κύπρου στην Ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης

- ▶ Η Ευρώπη στοχεύει όχι μόνο στην διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας αερίου αλλά και στην ανάπτυξη εγχώριας παραγωγής.
- ▶ Η πρόκληση είναι ότι μεγάλο μέρος των αναμενόμενων πόρων φ.α της Α.Μεσογείου ανήκει σε μέλη της ΕΕ.(ΕλλάςΚύπρος)υπολογιζόμενοι ως εγχώριοι πόροι. Η πιθανότητα συνεισφοράς Υ/Κ από την Αν. Μεσόγειο είναι σημαντική για την ενεργειακή ασφάλεια της Ε.Ε.
- ▶ Αν μέρος των νέων ανακαλύψεων κοιτασμάτων φ,α της Α.Μ. μεταφερθεί σε ικανοποιητικές ποσότητες στην Ευρώπη, τότε θα επιτευχθεί αυτός ο στόχος.
- ▶ Ο άξονας Ελλάδα -Κύπρος -Ισραήλ είναι ο μόνος σίγουρος δρόμος για την διασφάλιση και την εγγύηση της μακρόχρονης σταθερότητας για την ανάπτυξη της ενεργειακής εκμετάλλευσης ολόκληρης της περιοχής διασφαλίζοντας ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης

Ευκαιρίες και προκλήσεις στη Ν. Θάλασσα της Κρήτης

- ▶ Ανήκει στη περιοχή της Ν.Α. Μεσογείου, αποδεδειγμένου πετρελαϊκού δυναμικού.
- ▶ Επιτακτική ανάγκη προσέλκυσης επενδυτών.
- ▶ Η έρευνα στη θαλάσσια περιοχή της Ν. Κρήτης, απαιτεί εξελιγμένη τεχνολογία και εμπειρία καθώς και τεράστια κεφάλαια που διαθέτουν μόνο οι IOC's.
- ▶ Σημαντική ευκαιρία για την χώρα μας να προσελκύσει επενδυτές που δραστηριοποιούνται στην περιοχή με την απαιτούμενη τεχνολογική εμπειρία και οικονομική δυνατότητα, και όχι μόνο.
- ▶ Η περίοδος των χαμηλών τιμών, παρέχει χρονικό περιθώριο, για σοβαρή προετοιμασία και σχεδιασμό των απαιτούμενων ενεργειών της χώρας μας, χωρίς άλλες καθυστερήσεις.
- ▶ Απαραίτητη προϋπόθεση Πολιτική και οικονομική σταθερότητα και μακροχρόνια ενεργειακή πολιτική, ανεξάρτητη κομματικών συμφερόντων ή κυβερνητικών αλλαγών .

**ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΝΗΚΕΙ
Σ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΤΟ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΥΝ !**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ !

